

[Heick.]

som muligt beskæftiget med at frembringe danske værdier for ikke at risikere, at den af forholdene fremtvungne store arbejdsløshed skulle resultere i, at en stor del af vore folk blev nødsaget til at tage arbejde for besættelsesmagten. I 1951 mente den daværende venstre-konservative regering, at tilskudsprocenten nu kunne nedsættes til det niveau, vi havde før krigen; den beskæftigelsesmæssige situation var jo fuldstændig ændret, og landets økonomiske situation krævede, at der blev holdt mest muligt igen på statens udgifter.

Det samme kan vel så sandt siges om forholdene i dag, men vi må indrømme, at udviklingen på en række områder er blevet os for overmægtig, og her må vi vel lægge hovedansvaret på den høje regering. Der er i dag stedvis meget stor arbejdsløshed i landdistrikterne, og jeg har forstået, at det er den egentlige baggrund for den højtærede landbrugsministers fremsættelse af dette lovforslag. Landbrugsministeren siger i sin fremsættelsestale, at nedsættelsen af statstilskuddene i 1951 har bevirket en stadig nedgang i grundforbedringens omfang. Det har selvfølgelig været medvirkende, og det har også det forhold, som det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen omtalte. Men vi må være klar over, at også andre forhold har gjort sig gældende. Vi fik i 1951 oplyst, at det dengang kostede gennemsnitligt 1 500 kr. pr. ha at få drænet. Jeg har her Hedeselskabets beretning om arbejdet i juli kvartal sidste år; af den fremgår det, at der i juli kvartal er udarbejdet dræningsplaner for 2 736 ha, og den anslåede omkostningssum er sat til godt 5 mill. kr., det vil sige 1 840 kr. pr. ha i gennemsnit; det er altså en stigning fra 1951 til 1956 på over 300 kr. pr. ha. Denne stigning er et led i den almindelige prisstigning, og denne er jo også et problem, som er blevet os overmægtigt. Selv med de store tilskud, der her er tale om, er det altså en dyr historie at dræne en mark i dag. Det er jo ikke alle udgifter, der er tilskudsberettigede, men hvis vi regner alle udgifter med, bliver den reelle tilskudsprocent efter den gældende lov ca. 25. Hvis vi regner med de tilskudsbeløb, der er foreslået i lovforslaget, vil tilskuddet i

forhold til de samlede udgifter komme til at ligge i nærheden af 40 pct.

Jeg vil da stille det forslag — som vi også var inde på i 1951, men som vi ikke kom igennem med — om vi ikke for alvor skal prøve på at få landvindingslovens princip overført på grundforbedringsloven, således at vi tager samtlige udgifter med og til gengæld får en tilsvarende lavere procentsats. Det er en af de ting, jeg mener vi må se på i udvalget. Ved fornyelsen af loven i 1951 bibeholdt vi jo en mulighed for under visse omstændigheder at gå op til 50 pct.s tilskud, og da vi havde loven til behandling i fjor, udvidede vi reglen på en sådan måde, at der inden for de områder, hvor de såkaldte arbejdsløshedsøer var beliggende, kunne gives tilskud til grundforbedringsarbejder med helt op til 50 pct. Det, der sker nu, er jo i og for sig, at vi kalder hele landet for en arbejdsløshedsø.

Fra venstres side har vi jo principielt ment, at der bør tilstræbes forhold, som kan give grundlag for afvikling af tilskudspolitikken i dens helhed, og dette vil vi selvfølgelig stå ved. Men vi vil indrømme, at der skal være en rimelig baggrund for en sådan afvikling, og det kan jo nok siges, at den baggrund ikke er til stede på dette område i dag. Derfor er vi fra venstres side indstillet på fordomsfrit at drøfte dette lovforslag i et udvalg, og navnlig vil vi gerne se på, hvordan ledigheden er blandt arbejdsmændene i landdistrikterne. Hvis beskæftigelsessituationen for arbejdsmændene i landkommunerne fortsat synes at tegne sig meget mørkt, vil vi se på det foreliggende forslag med velvilje og være med til at drøfte det positivt; men jeg gentager, at vi meget gerne ser en forenkling, bl. a. ved at hele udgiften medtages, og at der så gives en tilsvarende lavere tilskudsprocent. De sagkyndige påstår, at loven vil blive betydelig lettere at administrere, hvis det bliver tilfældet.

Jeg kan også give tilslutning til en række mindre ændringer, som er foreslået i lovforslaget; jeg kan give tilslutning til en nedsættelse af den afdragsfri periode fra 3 år til 1 år, og jeg kan give tilslutning til en nedsættelse af afdragstiden for kalkningslån fra 7 til 5 år, og endelig også